

A főtanácsnok indítványa a C-154/15. sz. Francisco Gutiérrez Naranjo kontra Cajasur Banco S. A.U., a C-307/15. sz. Ana María Palacios Martínez kontra Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA, valamint a C-308/15. sz. Banco Popular Español SA kontra Emilio Irlés López és Teresa Torres Andreu egyesített ügyekben

Sajtó és Tájékoztatás

Mengozi főtanácsnok szerint összeegyeztethető az uniós joggal a spanyol jelzálogkölcson-szerződésekben alkalmazott „küszöbkikötések” semmissége hatásainak időbeli korlátozása

Az e kikötések használatának elterjedtségéhez kapcsolódó makroökonómiai kockázatok igazolják többek között e korlátozást

Spanyolországban számos magánszemély kezdeményezett bírósági eljárást pénzügyintézetekkel szemben annak megállapítása érdekében, hogy a fogyasztókkal kötött jelzálogkölcson-szerződésekbe foglalt „küszöbkikötések” tisztességtelenek, így nem kötik a fogyasztókat. A kérdéses kikötések előírják, hogy a fogyasztónak még abban az esetben is, ha a kamatláb egy bizonyos szint (vagy „küszöb”) alá süllyed, továbbra is e küszöbnek megfelelő minimális kamatot kell fizetnie, anélkül, hogy ennél kedvezőbb kamatban részesülhetne.

2013. május 9-i ítéletével a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság, Spanyolország) tisztességtelennek minősítette a „küszöbkikötéseket” amiatt, hogy a fogyasztókat nem tájékoztatták megfelelően azon gazdasági és jogi teherről, amellyel e kikötések rájuk nézve járnak. Mindazonáltal a Tribunal Supremo úgy határozott, hogy korlátozza e kikötések semmissége megállapításának hatásait oly módon, hogy e megállapítás csupán a jövőre nézve fejt ki hatásait, a fent hivatkozott ítélet kihirdetésének időpontjától kezdve.

Az e kikötések alkalmazásával érintett fogyasztók követelik azon összegeket, amelyeket véleményük szerint jogalap nélkül fizettek be a pénzügyintézeteknek a hitelszerződések megkötése óta. Az e követelések tárgyában eljáró Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Granada (granadai 1. számú kereskedelmi bíróság, Spanyolország) és a Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante (alicantei 1. számú kereskedelmi bíróság, Spanyolország) azt kérdezik a Bíróságtól, hogy összeegyeztethető-e a semmissé nyilvánítás hatásainak a Tribunal Supremo ítélete kihirdetésének időpontjára történő korlátozása a tisztességtelen feltételekről szóló tanácsi irányelvvel¹, tekintve, hogy ezen irányelv szerint az ilyen kikötések nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztókra nézve.

Mai indítványában Paolo Mengozzi főtanácsnok megállapítja, hogy az irányelv nem irányul a szerződési feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása esetén alkalmazandó jogkövetkezmények harmonizálására, így nem követeli meg a tagállamoktól, hogy előírják az ilyen feltétel visszaható hatályú semmisségét.

A főtanácsnok arra is rámutat, hogy az irányelv nem határozza meg azokat a feltételeket, amelyek mellett valamely nemzeti bíróság arról dönthet, hogy korlátozza a szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítása esetén alkalmazandó jogkövetkezmények hatásait. Következésképpen e feltételeket a tagállamok belső jogrendjének kell szabályoznia, az egyenértékűség elvének és az uniós jog tényleges érvényesülése elvének tiszteletben tartása mellett.

¹ A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.).

Ami az egyenértékűség elvét² illeti, a főtanácsnok hangsúlyozza, hogy a Tribunal Supremo nem kizárólag az uniós jogra vonatkozó jogvitákban korlátozza határozatainak időbeli hatályát. Éppen ellenkezőleg, kétségtelen, hogy a bíróság tisztán belföldi jogviták esetén is élt már ezzel a lehetőséggel.

Ami a tényleges érvényesülés elvét³ illeti, a főtanácsnok azon a véleményen van, hogy a „küszöbkikötések” alkalmazásának 2013. május 9-től hatályos tilalma és az ezen időpont után jogalap nélkül felvett összegek visszafizetésének kötelezettsége hozzájárulnak az irányelv célkitűzéseinek megvalósításához, mivel az eladó vagy szolgáltató számára elrettentő hatású szankciónak minősülnek.

Továbbá a főtanácsnok elismeri, hogy amikor valamely nemzeti legfelsőbb bíróság a határozatának időbeli hatályáról dönt, mérlegre teheti a fogyasztóvédelmet és a „küszöbkikötések” használatának elterjedtségéhez kapcsolódó makroökonómiai kockázatokat. Ezzel kapcsolatban a főtanácsnok úgy véli, hogy kivételes esetben az említett kockázatok igazolhatják a tisztességtelen feltétel semmissége hatásainak időbeli korlátozását, anélkül, hogy a fogyasztók és az eladók vagy szolgáltatók közötti viszony egyensúlya megbomlana.

E körülmények között a főtanácsnok azt javasolja, hogy a Bíróság állapítsa meg, hogy a spanyol jelzáloghitel-szerződésekben alkalmazott „küszöbkikötések” **semmissége hatásainak időbeli korlátozása összeegyeztethető az irányelvvvel.**

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)”

☎ (+32) 2 2964106

² Az egyenértékűség elve megköveteli, hogy valamely nemzeti eljárási szabály különbségtétel nélkül vonatkozzon az uniós jog és a belső jog megsértésén alapuló, hasonló tárgyú és jogalappal rendelkező keresetekre.

³ A tényleges érvényesülés elve megköveteli, hogy valamely nemzeti eljárási szabály ne tegye az uniós jog alkalmazását lehetetlenné vagy túlságosan nehézé.